

Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 64 straipsnio 2 dalies ir 95 straipsnio 1 dalies 3 punkto, 102 straipsnio pavadinimo ir 1 dalies, 106 straipsnio 1 dalies 1 ir 3 punktų apibendrinti paaiškinimai (komentarai)

64 STRAIPSNIS. Mokesčių mokėtojo identifikacinio numerio naudojimo užtikrinimas

2. ~~Mokėjimo ir~~ Mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoms ir valstybės išdo valdytojui *mutatis mutandis* taikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos.

Komentaras

(64 straipsnis papildytas 2 dalimi pagal 2009-12-10 įstatymo Nr. XI-558 redakciją)
(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.))

95 STRAIPSNIS. Mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdai

3) nurodymas kredito, ~~mokėjimo ir~~ mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ar valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų);

Komentaras

Mokesčių administratorius turi teisę MAĮ nustatyta tvarka duoti nurodymą kredito, mokėjimo, ir elektroninių pinigų įstaigai ar valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų). Šio komentuojamo straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodyto mokestinės prievolės įvykdymo užtikrinimo būdo taikymas detaliau reglamentuotas MAĮ 102 straipsnyje (žr. MAĮ 102 straipsnio komentarą).

(Pakeista pagal 2011 metų gruodžio 22 d. įstatymo Nr. XI-1875 redakciją (įsigalioja nuo 2012-01-01)).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.))

102 STRAIPSNIS. Nurodymas kredito, ~~mokėjimo ir (ar)~~ mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nutraukti pinigų išdavimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų)

(Pakeista pagal 2014 m. gruodžio 16 d. įstatymo redakciją Nr. XII-1454, įsigaliojo nuo 2015 m. rugpjūčio 1 d.).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

1. Mokesčių administratorius turi teisę duoti nurodymus nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, arba jeigu dėl mokesčių mokėtojo yra priimtas sprendimas nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų) kredito, ~~mokėjimo ir (ar)~~ mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigoje ir (ar) valstybės išde.

Komentaras

- ~~1. Mokestinis patikrinimas — mokesčių administratoriaus atliekamas mokesčių mokėtojo patikrinimas siekiant kontroliuoti, kaip mokesčių mokėtojas vykdo mokesčių įstatymų reikalavimus mokesčių apskaičiavimo, deklaravimo, sumokėjimo, o įstatymais numatytais atvejais — ir kitose srityse.~~

Komentuojamo straipsnio nuostatos numato mokesčių administratoriui teisę duoti nurodymus kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigoms **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitų, jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti mokesčių apskaičiavimo ir sumokėjimo teisingumo, t. y. mokesčių mokėtojas savo veiksmais ar neveikimu trukdo mokesčių administratoriui atlikti mokestinį patikrinimą (pvz.: nepateikia tikrinimui reikalingų dokumentų, duomenų ar paaiškinimų, neleidžia į patalpas ir pan.). Nurodymai kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigoms **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčio mokėtojo sąskaitų yra pateikiami į mokesčių mokėtojo sąskaitas, esančias kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigose **ir (ar) valstybės išde** nepriklausomai nuo to, ar sąskaitose yra lėšų ar ne.

Minėti nurodymai nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų), gali būti teikiami visais atvejais, jeigu mokesčių mokėtojas neleidžia patikrinti, ar teisingai apskaičiuoti ir sumokėti mokesčiai, t. y. tiek mokestinio patikrinimo, tiek mokestinio tyrimo metu.

2. Komentuojamas straipsnis taip pat numato nurodymų kredito, mokėjimo, ~~arba~~ elektroninių pinigų įstaigoms **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** nutraukti pinigų išdavimą bei pervedimą iš mokesčio mokėtojo sąskaitų pateikimą ir tais atvejais, kai mokesčių administratorius priima nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš mokesčių mokėtojo sąskaitos (sąskaitų) kredito, mokėjimo arba elektroninių pinigų įstaigoje.

3. Nurodymo nutraukti pinigų išdavimą ir pervedimą iš banko sąskaitų forma (Nr. FR0487) patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. sausio 14 d. įsakymu Nr. V-11 „Dėl formų patvirtinimo“.

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2019-11-08 Nr. (32.44-31-3E)-RM-32877).

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2026-05- Nr. (R-)).

106 STRAIPSNIS. Mokestinės nepriemokos priverstinio išieškojimo būdai

1) duodant kredito, ~~mokėjimo ir (ar) mokėjimo~~, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurodymą nurašyti mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos (sąskaitų). Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

(Pakeista pagal 2011 m. gruodžio 22 įstatymo redakciją Nr. XI-1875, įsigaliojo nuo 2012 m. sausio 1 d.).

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

Komentaras

Įgyvendindamas savo teisę priverstinai išieškoti mokestinę nepriemoką, mokesčių administratorius turi teisę kredito, mokėjimo, ~~ar~~ elektroninių pinigų įstaigai **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** duoti nurodymą nurašyti mokesčių mokėtojo mokestinės nepriemokos sumas iš asmens sąskaitos. Tokiu atveju mokesčių administratorius per Piniginių lėšų apribojimo informacinę sistemą kredito, mokėjimo, ~~ar~~ elektroninių pinigų įstaigai **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** pateikia nurodymą nurašyti mokestinę nepriemoką iš visų asmens sąskaitų, tokiu būdu užtikrindamas proporcingą išieškotų lėšų paskirstymą visiems kreditoriams (žr. MAĮ 63 straipsnio komentarą).

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2019-11-08 Nr. (32.44-31-3E)-RM-32877)

(Pakeista pagal VMI prie FM raštą 2026-05- Nr. (R-)).

3) duodant kredito, ~~mokėjimo ir (ar)~~ mokėjimo, elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurodymą nurašyti mokeskinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos (sąskaitų), jeigu laiduotojas arba garantas nevykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo. Šis nurodymas vykdomas šio Įstatymo 63 straipsnyje nustatyta tvarka;

(Pakeista pagal 2025 m. lapkričio 27 d. įstatymo redakciją Nr., XV-616 (įsigalioja nuo 2026 m. sausio 1 d.)).

Komentaras

Jeigu laiduotojas arba garantas neįvykdo šio straipsnio 2 punkto reikalavimo, t. y. per Reikalavime arba pretenzijoje nurodytą terminą nesumoka Reikalavime arba pretenzijoje nurodytų sumų, tai mokesčių administratorius pradeda tų sumų priverstinį išieškojimą iš laiduotojo ar garanto sąskaitų.

Tokiu atveju mokesčių administratorius duoda nurodymą kredito, mokėjimo, ~~ar~~ elektroninių pinigų įstaigai **ir (ar) valstybės išdo valdytojui** nurašyti mokesčių mokėtojo mokeskinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos. Toks mokesčių administratoriaus nurodymas įforminamas nustatytos formos sprendimu, kurio forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2004 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. VA-142 „**Dėl sprendimų išieškoti mokeskinę nepriemoką iš laiduotojų ar garantų turto formų patvirtinimo**“. (Žin., 2004, Nr. 115-4316).

Nurodymas kredito, mokėjimo, ~~ar~~ elektroninių pinigų įstaigai ir (ar) valstybės išdo valdytojui nurašyti mokesčių mokėtojo mokeskinės nepriemokos sumas iš laiduotojo arba garanto sąskaitos vykdomas MAĮ 63 straipsnio nustatyta tvarka (žr. MAĮ 63 straipsnio komentarą).

Pavyzdys

Mokesčių mokėtojo AB „X“ mokeskinė nepriemoka sudaro 10000 eurų. Mokeskinės nepriemokos išieškojimui užtikrinti mokesčių mokėtojas pateikė AB „Y“ banko išduotą garantijos dokumentą, kuriame minėtas bankas įsipareigoja sumokėti už AB „X“ jo 5000 eurų mokeskinę nepriemoką.

Mokesčių administratorius pateikė AB „Y“ bankui Reikalavimą sumokėti AB „X“ 5000 eurų mokeskinę nepriemoką. Reikalavime nurodytu terminu garantas AB „Y“ bankas nesumokėjo minėtos sumos, todėl mokesčių administratorius pradėjo vykdyti priverstinį išieškojimą iš garanto AB „Y“ sąskaitų ir pateikė minėto garanto kredito įstaigai nurodymą nurašyti 5000 eurų sumą nuo jo sąskaitų.

(1 ir 3 punktai pakeisti pagal VMI prie FM raštą 2012-08-28 Nr. (29.2-31-3)-R-7276)).

KEISTA:

1. (2011 12 22 įstatymu Nr. XI-1875 (nuo 2012 01 01))
2. (2014 12 16 įstatymu Nr. XII-1454 (nuo 2015 08 01))
- 3. (2025 11 27 įstatymu Nr. XV-616 (nuo 2026 01 01))**